

## ISUS PATNIK

### Motivacija:

- kako se odnosiš prema trpljenju? (bježiš od njega, preobražavaš ga, nastojiš ga ublažiti, zanemaruješ ga...)
- kako postupaš prema ljudima koji su iskusili trpljenje?
- čitajući jedno od evanđelja pogledaj kako se Isus odnosio prema trpljenju (odbacuje li ga, prihvaća li u njemu, uživa...)

### **Patnja u Starom zavjetu**

Biblija ozbiljno shvaća patnju; ne minimalizira je, već s njom duboko suosjeća i vidi u njoj zlo koga ne bi smjelo biti. Nesreće koje dovode do boli i patnje izvode silan koncert boli i jadikovki. Jadanje u bibliji je tako često da je potaklo nastanak posebnog književnog roda – *tužaljke*. Tužaljka nad propašću Jeruzalema 587. god. prije Krista: *«Noć provodi gorko palaćući, suzama pokriva obraze. Nikoga nema da je utješi, od svih koji su je ljubili. Svi je prijatelji iznevjeriše i postashe neprijatelji.»*

Stari zavjet gleda na patnju kao zlo kojega ne bi trebalo biti, ali je ona u životu neizbježna. Job govori: *«Čovjek kojega žena rodi kratka je vijeka i pun nevolja.»*

Sva javna i privatna zla: suša, gubitak dobara, tuga za umrlima, ratovi, robovanja, izgnanstva, sve se to osjeća kao zlo od kojeg će čovjek – očekuje se – biti izbavljen u dane Mesijine. Stari zavjet ne zna za dobrovoljnu patnju, u asketskom i pavlovskom smislu.

Duboko osjetljiva na patnju, Biblija, da bi je protumačila, ne može, poput tako mnogih religija oko sebe, pomišljati na svađe među raznim bogovima ili na neka dualistička rješenja (borba između duha i tijela). Patnja se više shvaća kao odsutnost Božjeg blagoslova koji ipak ne može trajati u nedogled.

Unatoč najtežim nesrećama, pesimizam nije u Izraelu nikada prevladao; vrlo je značajno što pisac Jobove knjige ne može završiti svoju knjigu s prizvukom očajja, baš kao i tugaljivi Propovjednik koji, unatoč svemu, preporučuje radovati se životu, pa čak i ni najmračniji proroci, kod kojih se uvijek otkriva neki razlog nade i sreće. Čini se kao da sva Biblija odiše još nejasnim predosjećajem pobjedničkog uskrsnuća.

## **Kriva tumačenja patnje**

TRPLJENJE SE PROSLAVLJA – postoje mnogi ljudi koji su pogođeni krivim tumačenjem trpljenja. Postoje u nekim kršćanskim krugovima neko mazohističko shvaćanje trpljenja. Trpljenje se proslavlja. Ne bori se protiv njega, nego se iz njega odmah stvara ideologija. Trpljenje se mora prihvatiti i podnijeti. Također se moli Boga za nove križeve. Neki opet sami izabiru put trpljenja jer ih, prema njihovom mišljenju, on vodi prema Bogu. Ovakvo proslavljanje trpljenja ranilo je mnoge ljude.

ISKLUČIVANJE TRPLJENJA IZ ŽIVOTA – proslavljanje trpljenja kao što smo rekli ranilo je mnoge ljude, ali isto je tako ranjavajuće ako se trpljenje potisne i izbjegava. Danas kao da je postalo moderno one koji trpe isključiti (udaljiti) iz društva. Njih se isključuje iz kluba zdravih i potiskuje na rub. Ma koliko se borili za dostojanstvo svakog čovjeka ne možemo ne vidjeti primjere gdje se oni koji trpe isključuju iz kluba «zdravih» (zdravi gosti ne borave u istom odmaralištu s hendikepiranim gostima, djeca koja boluju od side ne smiju ići u školu sa zdravom djecom...). Dobiva se dojam izbjegavanja patnje i stvaranje jedne lažne stvarnosti koja ne bi željela misliti niti vidjeti patnju u svojoj blizini.

## **Isus i ljudska patnja**

ISUS KRIST POBJEDNIK PATNJE – evanđelja nam pokazuju da je Isus osjetljiv za svaku ljudsku bol. On ne može biti očevicem neke patnje, a da ga ona duboko ne potrese, da ga ne obuzme božansko milosrđe (primjer Lazara, slijepca od rođenja, žene koja je bolovala od krvarenja). Ovo božansko milosrđe tjera ga na ozdravljenja, iscjeljenja, egzorcizme, uskrsenja koja su znak njegovog Mesijanskog poslanja. Učenicima također daje vlas da ozdravljaju u njegovo ime. Isus se dakle ne miri sa patnjom, ona za njega nije prilika da se čovjek približi Bogu, ali i da se Bog preko nje proslavi.

ISUS KRIST NAZIVA PATNJU BLAŽENOM – iako je Isus pobjednik patnje on patnju i smrt ne dokida. Ne dokida patnje već je tješi – «blago onima koji tuguju oni će se utješiti), ne uklanja suze, već ih briše (ozdravljenje sina jedinca u gradu Nainu-Lk 7,13). Patnja može biti i blaženstvo jer ona pripravlja čovjeka da prihvati Kraljevstvo Božje, ona omogućuje da se očituju silna djela Božja.

Svjedoci smo kako se Bog u povijesti kršćanstva uvijek proslavljao kroz one malene, one koji su bili skršeni patnjama i bolima.

ISUSOVA PATNJA – Isus je proživio trpljenje. On nije odbijao ljudsku patnju nego je prihvaćao bolest i nevolje. **Nije bježao od vlastitog trpljenja, ali nije ga ni tražio.** Trpljenje ga je zadesilo kad su ga ljudi odbili, kad su se saduceji pobrinuli za njegovo smaknuće, kad ga je izdao Juda i ostavili ga učenici. Tada je prošao sva situacije ljudskog trpljenja: samoću, uvrede, osamljenost, osuđenost, razgolićenost, ismijavanje, prikovanost, razapinjanje. Isusovo trpljenje prilika je da se on još tješnje poveže s Bogom, ali ono se ne može gledati bez **uskrsnuća**. Snaga koja pokreće Isusa u času trpljenja jest ljubav prema čovjeku i Bogu.

Isusovo trpljenje bijaše za prve kršćane nešto utješno i ohrabrujuće. Ono ih se sačuvalo od toga da potiskuju trpljenje. Znajući da je Krist pobijedio patnju i oni patnju prihvatiti i unatoč njezinoj prisutnosti mogu se radovati u Bogu: «Zato uživam u slabostima, uvredama, u nevoljama, u progonstvima, u tjeskobama koje podnosim za Krista. Jer kad god sam slab, onda sam jak. Kršćanin dakle svaku patnju gleda kroz Isusa Krista i jer samo u njemu ona dobiva smisao.

### **STAV Carla Gustava Junga o trpljenju**

C. G. Jung usporedio je Budu i Krista u njihovom stavu prema trpljenju. Za Junga je Isus kao patnik čovječniji i stvarniji od Bude. «Buda odbija trpljenje, ali time i radost. On je prekinuo vezu s osjećajima i zato nije bio stvarno čovječan» (Sjećanja). U jednom razgovoru s evangeličkim teologom Uhsadelom pripovijeda Jung o svojem posjetu Indiji. Ondje mu je, kaže, postalo jasno da je stav prema trpljenju jedno od temeljnih pitanja o kojem ovisi uspjeh počovječenja. Zapad pokušava potisnuti trpljenje lijekovima i drogom. Istok pokušava umanjiti trpljenje kidajući veze sa svijetom. Jer uzrok je trpljenja za Budu dodir sa svijetom. Ipak pravi bi put bio proći kroz trpljenje: «Trpljenje treba nadvladati, a nadvladava ga se jedino prihvaćanjem» (Pisma 1). Jung je pritom pokazao na križ koji je visio u njegovoj radnoj sobi. Samo od Raspetoga, tako on misli, možemo naučiti pravilno se odnositi prema trpljenju.

## **Primjer male sestre Magdalena**

Želio bih završiti ovaj vjeronauk s primjerom jedne krhke žene koja je unatoč mnogim patnjama u životu uspjela ostvariti svoje životno poslanje. Ovih dana čitam knjigu «Prijeđene granice», koja govori o Maloj Isusovoj sestri Magdaleni osnivačici Isusovih malih sestara. Ona je bila nadahnuta životom brata Karla koji će ove godina na blagdan Duhova u Rimu biti proglašen blaženim (1858.-1916.).

Mala sestra Magdalena rodila se 1898. u Parizu. Njezini roditelji imaju šestero djece, a za njezin daljnji život osobito važna biti će nesreća njezinog oca. On je kao vojni liječnik u sjevernoj Africi, zauzimajući se za život jednog muslimanskog djeteta, postao već s trideset godina invalidom. U nezgodi pri jahanju slomio je naime nogu i nije smio jahati šest mjeseci. No jednog dana donose mu muslimanskog dječaka, starog pet ili šest godina, oboljelog od difterije. Jasno je da će umrijeti bez potrebnog lijeka, a taj se mora nabaviti u šezdeset kilometara udaljenom Tunisu. Za taj se put ne prijavljuje nijedan dobrovoljac. Joseph odlazi na konju sam, usprkos zabrani jahanja, stavljajući svoj život na kocku. Dječak je spašen, no Magdalenin otac dobiva teški recidiv i ne može više raditi kao liječnik. Zbog ljubavi prema malom muslimanu uništio je svoju karijeru. Teško je nakon toga mogao naći stalan posao. No Magdalena nije nikada čula da je otac požalio taj čin – čin kojega su njegovi pretpostavljeni naravno držali ludim. Ljubav prema arapskim zemljama i muslimanima usadio je u svoju kćer.

Nesreće Magdaleninog djetinjstva nisu završile samo sa time. Zbog siromaštva brigu za njezino školovanje preuzimaju sestre Presvetog Srca. Ide u školu gdje se uglavnom obrazuju djeca imućnijih roditelja. Već je kao dijete naučila kako se osjeća siromašan čovjek među bogatima. Dodatno ju opterećuje njezino krhko zdravlje i udaljenost od obitelji.

Ali pravu patnju Magdalena će doživjeti 1916 godine kad joj za vrijeme rata stradavaju dva starija brata, a baka je također streljana u jednome selu. No tu nije kraj njezinim mukama dvije godine kasnije umire Magdalenina sestra Marie od posljedice španjolske groznice. Nakon toga ostaje sama sa roditeljima jer je preostalo dvoje djece umrlo još u ranoj mladosti. Često se ljudi slome u tako žestokom susretu sa smrću i odbijaju svoj daljnji život. Ili naprotiv otkrivaju na dnu tmine iskru svjetlosti koja im daje vjeru da je život jači od smrti. Izgleda da se Magdalena uz

sestrinu samrtničku postelju odlučila za život i to je posve promijenilo.

Nakon očeve smrti ostaje sama s majkom, a njezina želja da krene u pustinju i provede ostatak života među nomadima, šireći Kristovu ljubav, sve više raste. Ta želja se i ostvaruje kad joj doktori zbog bolesti kostiju savjetuju da se preseli u kraj u kojem rijetko pada kiša. Ima li boljeg mjesta bez kiše od Sahare. Bolest doživljava kao Božji znak da krene u avanturu. Ova Avantura završit će 1989 godine smrću male sestre koja će do tada uspjeti po čitavom svijetu osnovati mala bratstva i to na onim mjestima gdje kršćanska noga nikada prije nije kročila.

Svaki događaj njezinog patničkog života postaje tako kamenčićem mozaika povijesti spasa, ne samo zato što je u sjećanju na prošlo vrijeme ostalo sve pozitivno nego zato što pogledom na čitavu povijest i tamna iskustva postaju važnim dijelovima njezina puta. Što je bolno ne gubi bolnost, ali zadobiva smisao.

Pripremio: vlč. Domagoj Matošević